

15 Kasım 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Oğuz Oyan
İzmir Milletvekili

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kira ve benzeri gelirlerinin haksız bir biçimde KV'ne tabi tutulmak istendiğini; ayrıca ilgili belediyenin bir daire başkanlığına bağlı ticari olmayan faaliyet yürüten (yani kamu iktisadi kuruluşu olmayan) Katı Atık İmal Tesislerini kurumlar vergisi mükellefi addedilmesinin yasal dayanağı olup olmadığını ve bu tür uygulamaların Türkiye'de başka belediyelerde emsallerinin bulunup bulunmadığını Bakanlığınıza 08.02.2012 tarihli yazılı soru önergemle sormuştum.

Maliye Bakanı imzasıyla 13.03.2012 tarihinde verilen yanıt sorularımızın tam karşılığı olmamış, ayrıca "eşit kurumlar arasında vergide genellik prensibi geçerlidir" kuralının örneklerini verememiştir. Örneğin İzmir BB örneğinde KV kapsamına alınmak istenen kira gelirleri ve benzeri gelirlerin Kurumlar Vergisine tabi tutulduğu başka herhangi bir belediye var mıdır sorusuna 213 s. VUK'nun 5. maddesinde düzenlenen "vergi mahremiyeti" gerekçesiyle yanıt verilmemiştir. Oysa burada belediye ismi istenmemiş, sadece başka emsal olup olmadığı sorulmuş idi.

Bu süre içinde aşağıda sıraladığım yeni gelişmeler ortaya çıkmıştır. Bunlar da yeni sorular ve yanıtlar gerektirmektedir. **Yeni gelişmeler:**

(i) **4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu** gereğince **06.04.12 tarihi** itibariyle tarafımızca Ankara ve İstanbul Büyükşehirlerinin kira ve benzeri gelirlerinin ayrıntılı dökümü istenmiş; her iki belediyeden de Nisan ve Mayıs 2012'de yanıtlar gelmiştir. Buna göre, İstanbul BB'nin kira, kullanım hakkı geliri, taşınır kira geliri, park yerleri işletme geliri, Hal araç geçiş geliri, tahsis geliri olmak üzere esas olarak **kira, hak ve ücret** kapsamına giren türdeki gelirleri toplamının 2011'de **166.173.489 TL** olduğunu bildirdi. Ankara BB ise, kira gelirlerinin 2011'de **32.833.862 TL** olduğunu bildirdi.

(ii) İlgili belediyelere bu gelirlere karşılık bir kurumlar vergisi ödeyip ödemediklerini, ödedilerse miktarının ne olduğunu, Maliye Bakanlığı vergi denetim elemanları tarafından belediyelerinde bu konularda bugüne kadar bir inceleme yapıp yapılmadığı **5 Eylül 2012** tarihi itibariyle tarafımızca sorulmuştur. Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyelerinden **2 ve 9 Ekim 2012** tarihlerinde gelen yanıtlara göre, her iki belediyenin de kira ve benzeri gelirleri üzerinden KV vermedikleri ve bu konuda vergi incelemesine tabi tutulmadıkları anlaşılmaktadır. Ankara BB iki satırlık yanıtıyla daha kapsamlı bir sonuca ulaşmaktadır:

"Belediye Kira Gelirleri 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4. Maddesinin (i) bendi gereğince Kurumlar Vergisinden muaftır".

Oysa 4/1'da düzenlenen belediyelerin su, yolcu taşıma ve mezbaha işletmeleridir. Burada kira gelirleriyle ilgili hüküm yoktur. Ama demek ki bu belediyelerde ne bu gelirlerden KV talep edildiğine dair bir iz, ne de Vergi Müfettişlerinin herhangi bir izi bulunmaktadır.

(iii) Tam bu yanıtlar alınmışken, bu defa 14. 09.2012 tarihli yazısıyla Konak Vergi Dairesi Müdürlüğü İzmir BB Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren **Doğal Yaşam Parkı**'nın hizmete girdiği 30.11.2008 tarihi itibarıyla İzmir BB'ni KV. Mükellefi yaptığını Belediyeye bildirmiştir.

Bu yeni gelişmeler altında şu yeni sorular ortaya çıkmaktadır:

1- 5520 sayılı KVK'na göre hayvanat bahçeleri/doğal yaşam parkları iktisadi kamu kuruluşu mudur?

2- KVK'nın 4/a ve b fıkralarına göre bu tür yerler muafiyet kapsamında değil midir?

3- 5216 s. Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 1. maddesinin m ve v fıkralarında Büyükşehirlerin görev alanları arasında "hayvanat bahçeleri" ile "gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek" sayılmış olduğuna göre, uygulamanız bir kamu hizmetinin yapılmasını engelleyici veya kısıtlayıcı değil midir?

4- 5199 s. Hayvanları Koruma Kanunu ve bu kanunun 22. maddesine dayanarak çıkarılan 11.8.2007 tarihli RG'de yayımlanan yönetmelikte belediyelerin hayvanat bahçelerine ilişkin görevleri ve yükümlülükleri gösterilmiş olduğuna göre, Bakanlığınız bu hükümleri tanımamakta mıdır?

5- KV safi kurum kazancına göre alınır. İzmir BB'nin 2013 yılı Bütçe Tasarısında Doğal Yaşam Parkı'nın tahmini geliri 1,4 milyon TL iken tahmini gider toplamı 5 milyon 478 bin TL'dir. KVK'nun Birinci Bölümünde "Matrahın Tayini"ni düzenleyen 6. Maddesinde tanımlanan "safi kurum kazancı" ile bir ilişkisi bulunmayan bu vergicilik anlayışının yasal dayanağı nedir?

6- Türkiye'de hayvanat bahçesi veya doğal yaşam parkı gibi bahçelerden alınan giriş ücretleri üzerinden KV'ne tabi tutulan herhangi bir belediye örneği var mıdır? Eğer yoksa, bu bir negatif ayrımcılık ve vergilemenin siyasi amaçlı kullanımına örnek teşkil etmez mi?

7- İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin 2011 yılı itibarıyla 3 ila 15 katı kira ve benzeri gelirlere sahip olduğu görülen Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyeleri bu gelirleri nedeniyle Kurumlar Vergisi mükellefi olmadıklarına göre, vergide genellik ve eşitlik ilkeleri adına bu belediyelere de vergi incelemesi başlatmayı düşünüyor musunuz?

8- Eğer düşünmüyorsanız, belediyeler arasında çifte standart uygulamamak ve eşit kurumlar arasında vergide genellik prensibini geçerli kılmak için, İzmir BB'ne yönelik bu negatif ayrımcı uygulamaları durdurmayı düşünür müsünüz?

9- Eğer bunu düşünecekseniz, "kira, hak, ücret" gibi gelirleri tahsil eden kamu kuruluşlarını KV'den açıkça muaf tutmayı ve genellik, eşitlik, açıklık ilkeleri gereği 5520/4/f fıkrasındaki hükmü "Yaptıkları iş ve hizmet karşılığında resim, harç, hak, ücret, kira alan kamu kuruluşları" biçimine getirmeyi düşünür müsünüz?

10- Eğer bunun tam tersi yapılacaksa yani kira, hak, ücret gibi gelirlerden tüm belediyeler için KV alınacaksa, brüt gelirler üzerine KV'nin uygulanamayacağını, bunun her türlü vergileme ilkesine aykırı olduğunu, KV matrahının bir hesap dönemi içinde elde edilen

safi kurum kazancı olduğunu Vergi Müfettişlerinize bir meslek içi eğitim kursu çerçevesinde öğretmeyi planlar mısınız?

11- İktisadi işletmeler biçiminde kurulmuş olmayan belediye birimlerinin KV mükellefi yapılamayacağını; eğer yapılacaksa bunun için KVK'da yeni bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğunu; bu yeni düzenlemede kira, hak, ücret ve benzeri gelirler getiren tüm kamusal faaliyetler için bir iktisadi kamu kurumu kurulması mecburiyeti getirilmesinin ve bu kurumların KV mükellefi sayılmasının kanuna açıkça yazılması gerektiğini düşünür müsünüz?

12- 5520 s. KVK'nun 1 ve 2. maddelerinde belediyelerin iktisadi kamu kuruluşlarının vergi mükellefiyeti kapsamına alındığını ama 5520/4/1 kapsamında sadece üç tür faaliyetin sayıldığını, oysa belediyelerin çok sayıda faaliyet konusu olduğunu ve bunların da -İzmir BB hariç- vergiye konu olmadığını dikkate alarak, eşitsizliği ortadan kaldırmak için bu maddeyi yeniden düzenlemeyi veya bunu yapmayacaksanız tüm belediyeleri vergi karşısında eşit kabul edecek bir politika değişikliği yapmayı düşünür müsünüz?

13- Eşitlik ilkesini uygulamak adına yukarıda belirttiğimiz hiçbir adımı atmayı düşünmeyecekseniz, Bakanlığınızın İzmir BB'de görevlendirdiği Vergi Müfettişleri'nin görevlerini yapmaktan ziyade siyasi bir operasyonunun parçası olduğunu kabul eder misiniz?